

Gespreksnotitie 'laaghangend fruit'-maatregelen AEF-rapport

'Laaghangend fruit' bestuurlijke maatregelen

- **Maatregel 2: terugkoppeling GS-PS.**
Maak concrete afspraken over de mate en wijze van terugkoppeling GS-PS, en committeer elkaar hieraan.
- **Maatregelen 3 en 4: werkwijze samenwerking bestuur.**
Kom afspraken na over werkwijzen, zoals inhoudelijke voorbereiding, en besluitvorming binnen het IPO-bestuur en werk aan teamvorming in het bestuur vanaf de start en gedurende de hele bestuursperiode.
- **Maatregel 5: functieprofielen en selectiecriteria.**
Stel functieprofielen en criteria op voor de selectie van IPO-bestuursleden binnen de provincies.
- *Optioneel:* **Maatregel 1: bestuursprogramma op inhoudelijke thema's.**
Stel een bestuursprogramma op voor elke bestuursperiode met een duidelijke visie en opdracht voor de vereniging voor de komende jaren, inclusief budgettaire kaders.

'Laaghangend fruit' maatregelen rondom de positie van Statenleden en de AV

- **Maatregel 8: inhoudelijke en verdiepende gesprekken.**
Combineer AV-vergaderingen met meer inhoudelijke en verdiepende gesprekken of workshops, die de AV-leden helpen in hun rol als Statenlid.
- **Maatregelen 9 en 10: afspraken over mandaat en rolbeschrijving AV-lid.**
Maak als AV gemeenschappelijke afspraken over het ophalen van mandaat bij de eigen Statenleden en committeer elkaar hieraan. Stel daarnaast rolbeschrijvingen op voor de selectie van AV-leden binnen provincies.
- **Maatregel 11: financiële vergoeding.**
Verken of het mogelijk is AV-leden een financiële vergoeding te bieden voor hun rol binnen het IPO.
- **Maatregel 2: terugkoppeling GS-PS.**
Concrete afspraken over de mate en wijze van terugkoppeling GS-PS.
- **Maatregel 25: aanvullend werkverband AV.**
Verken de behoefte aan een werkverband voor Statenleden en griffiers binnen het IPO binnen deze doelgroep. Richt deze in als de behoefte bestaat. Hierin kunnen thema's besproken worden die betrekking hebben op de rol en positie van Statenleden binnen het IPO en/of inhoudelijke thema's naar wens. Dit werkverband kan inhoudelijke voorstellen doen aan het bestuur en de commissies.

Gespreksnotitie 'laaghangend fruit'-maatregelen AEF-rapport

Allereerst is het 'laaghangend fruit' benoemd t.a.v. de maatregelen die betrekking hebben op het IPO-bestuur. Daarna zijn de 'laaghangend fruit' maatregelen beschreven die betrekking hebben op de positie van de leden van de AV en Provinciale Staten. De notitie met daarin de 'laaghangend fruit'-maatregelen is opgesteld door het IPO-bureau conform afspraak in het IPO-bestuur.

'Laaghangend fruit' bestuurlijke maatregelen

1. Terugkoppeling GS-PS - *Maak concrete afspraken over de mate en wijze van terugkoppeling GS-PS, en committeer elkaar hieraan (maatregel 2).*

- Het is van belang dat de Statenleden goed te informeren door de Colleges van GS over de dossiers waarop de provincies in IPO-verband samenwerken. De leden van het IPO-bestuur benadrukken dit belang.
- Sinds 1 mei 2022 worden naar aanleiding van een besluit in het IPO-bestuur de conceptagenda's en verslagen van de B(A)C's en het IPO-bestuur gepubliceerd op de website van de gezamenlijke provincies. Daarnaast zijn alle position papers van de gezamenlijke provincies terug te vinden op de website.

2. Werkwijze samenwerking bestuur – *Kom afspraken na over werkwijzen, zoals inhoudelijke voorbereiding, en besluitvorming binnen het IPO-bestuur en werk aan teamvorming in het bestuur vanaf de start en gedurende de hele bestuursperiode (maatregel 3 en 4).*

- Het IPO-bestuur maakt hier afspraken over vanaf de start van de nieuwe bestuursperiode.

3. Functieprofielen en selectiecriteria – *Stel functieprofielen en criteria op voor de selectie van IPO-bestuursleden binnen de provincies (maatregel 5).*

- In het adviesrapport wordt gesproken over functieprofielen. Het is goed om te benadrukken dat dit in de vorm van rolomschrijvingen uitgewerkt kan worden. Doel hiervan is dat de betreffende bestuurder een helder beeld heeft van de rol en bevoegdheid van een IPO-bestuurslid.

Optioneel: 4. Bestuursprogramma op inhoudelijke thema's - *Stel een bestuursprogramma op voor elke bestuursperiode met een duidelijke visie en opdracht voor de vereniging voor de komende jaren, inclusief budgettaire kaders. Zorg dat deze prioriteiten worden belegd binnen de organisatie, bijv. in bestuurlijke commissies (maatregel 1).*

- Een bestuursprogramma zou een logisch voortvloeisel zijn uit de vierjarige P&C-cyclus.
- Door bij elke nieuwe bestuursperiode te herzien of de bestuurlijke commissies nog de juiste thema's en prioritering te kennen, kan op basis van de inhoud/strategie de structuur worden bepaald.
- Een dergelijk bestuursprogramma biedt helderheid en een langetermijnvisie.
- Het bestuursprogramma biedt tevens ruimte voor flexibiliteit indien gewenst. De mogelijkheid om ruimte in te bouwen voor ad hoc dossiers kan worden meegenomen bij het opstellen van het bestuursprogramma.

'Laaghangend fruit' maatregelen rondom de positie van Statenleden en de AV

1. Inhoudelijke en verdiepende gesprekken – *Combineer AV-vergaderingen met meer inhoudelijke en verdiepende gesprekken of workshops, die de AV-leden helpen in hun rol als Statenlid. Zorg voor een strikte scheiding tussen deze gesprekken en het statutaire deel van de vergadering (maatregel 8)*

Gespreksnotitie 'laaghangend fruit'-maatregelen AEF-rapport

- Op dit moment worden er door het IPO-bureau, mede op verzoek van de leden van de AV, meerdere keren per jaar digitale technische briefings georganiseerd over de dossiers die in gezamenlijkheid worden opgepakt. Deze technische briefings zijn toegankelijk voor alle Statenleden.

2. Afspraken over mandaat en rolbeschrijving AV-lid – *Maak als AV gemeenschappelijke afspraken over het ophalen van mandaat bij de eigen Statenleden en committeer elkaar hieraan. Stel daarnaast rolbeschrijvingen op voor de selectie van AV-leden binnen provincies. Wees duidelijk over rol (verwachtingenmanagement). Versterk ook de rol van de griffiers hierin (maatregelen 9 en 10).*

- Aan het begin van deze Statenperiode is de 'leidraad best practices' opgesteld die handvatten biedt voor gemeenschappelijke afspraken rondom het ophalen van mandaat bij de eigen Statenleden. Op dit moment wordt de mandatering door veel provincies verschillend ingevuld. Dit leidt tot onduidelijkheid over rol en bevoegdheid bij de leden van de AV.
- In het adviesrapport wordt gesproken over functieprofielen. Het is echter goed om te benadrukken dat dit in de vorm van rolomschrijvingen gezien dient te worden. Door duidelijke rolbeschrijvingen te maken, wordt helderheid gecreëerd over de werkwijzen rondom mandaat en wordt verwarring en onduidelijkheid over rol en bevoegdheid bij de leden van de AV voorkomen.
- Het opstellen van een functieprofiel is ook een maatregel die geadviseerd wordt aan de leden van het IPO-bestuur.
- Daarnaast wordt er – op initiatief van de leden van de AV – een werkgroep opgericht die zich bezighoudt met de overdracht naar de nieuwe AV. Deze werkgroep wordt ondersteund door een griffiecontactpersoon en het IPO-bureau. In dit overdrachtdossier kan ook aandacht besteed worden aan de rolomschrijving en de afspraken rondom mandaat.

4. Financiële vergoeding - *Verken of het mogelijk is AV-leden een financiële vergoeding te bieden voor hun rol binnen het IPO (maatregel 11).*

- Deze verkenning zou eventueel kunnen plaatsvinden vanaf de nieuwe Statenperiode.
- Het gaat daarbij om een verkenning naar een compensatie voor de coördinerende rol die de AV-leden aannemen binnen hun eigen PS t.a.v. de samenwerkende provincies.

5. Terugkoppeling GS-PS - *Concrete afspraken over de mate en wijze van terugkoppeling GS-PS (maatregel 2).*

- Het is van belang dat de PS'en constant goed geïnformeerd worden wat betreft de dossiers waarop de provincies in IPO-verband samenwerken. In IPO-verband kunnen er (meer) bestuurlijke afspraken gemaakt worden over de mate en wijze van die terugkoppeling.
- Mede ten behoeve van de informatiedeling richting de PS'en worden er reeds bestuurlijke agenda's, verslagen en position papers gepubliceerd op de IPO-website. Wellicht zijn nog niet alle PS'en hier even bekend mee en kan daar meer naar verwezen worden.

6. Aanvullend werkverband AV - *Verken de behoefte aan een werkverband voor Statenleden en griffiers binnen het IPO binnen deze doelgroep. Richt deze in als de behoefte bestaat. Hierin kunnen thema's besproken worden die betrekking hebben op de rol en positie van Statenleden binnen het IPO en/of inhoudelijke thema's naar wens. Dit werkverband kan inhoudelijke voorstellen doen aan het bestuur en de commissies. Hierbij is het van belang een goede procedure in te richten voor het*

Gespreksnotitie 'laaghangend fruit'-maatregelen AEF-rapport

ophalen van mandaat bij de Statenleden. Ondersteuning en advisering kunnen primair bij de griffiers komen te liggen, met waar nodig ondersteuning vanuit het IPO-bureau (maatregel 25).

- Deze verkenning zou eventueel kunnen plaatsvinden vanaf de nieuwe Statenperiode.
- Voor het laten slagen van een dergelijke verkenning is de betrokkenheid van de griffiers van belang.

Bijlage

Achtergrondinformatie

In het voorjaar van 2022 heeft het IPO-bestuur AEF de opdracht gegeven om in kaart te brengen wat er nodig is om als vereniging van de samenwerkende provincies slagvaardig en efficiënt te kunnen handelen en optreden, met het oog op de ongekend grote opgaven en transities in die op de provincies afkomen. AEF heeft hiertoe gesprekken gevoerd met o.a. AV-leden, de griffies, de IPO-bestuursleden, adviseurs van het IPO-bestuur en de ambtelijke ondersteuning.

AEF heeft tijdens de bestuursvergadering van 4 oktober 2022 de eerste beelden teruggegeven en mogelijke ontwikkelrichtingen geschetst. Tijdens deze bestuursvergadering heeft het bestuur AEF gevraagd om scenario 0 en 1 verder uit te werken. De maatregelen weergegeven in scenario 0 zijn randvoorwaardelijk (maar op zichzelf onvoldoende) voor een slagvaardige organisatie, en hebben gezamenlijk met scenario 1 een groter effect op deze slagvaardigheid. Verder is AEF is deze bestuursvergadering gevraagd om een opdracht te formuleren voor de algemeen directeur voor de nieuwe Statenperiode. Deze opdracht is tweeledig: enerzijds de implementatie van scenario 0 en 1 anderzijds het verder verkennen van mogelijkheden en wenselijkheid voor scenario 2 en 3.

N.B.: deze scenario's (zeker scenario 0 t/m 2) passen binnen de (flexibiliteit van de) huidige organisatie van het IPO-bureau en BIJ12 en behoeven geen formele reorganisatie.

Op 17 november is het conceptrapport aan de leden van het IPO-bestuur gepresenteerd. Het rapport is – binnen de vier scenario's – opgedeeld in drie soorten maatregelen, te weten: **bestuurlijke maatregelen**, maatregelen rondom de **positie van Statenleden en de AV**, en maatregelen rondom **management** (zowel voor het IPO-bureau als BIJ12).

In het adviesrapport adviseert AEF de leden van het IPO-bestuur om spoedig voorafgaand aan de start van de nieuwe Statenperiode met de (voorbereiding voor) implementatie van de maatregelen te starten. Het is noodzakelijk dat het proces rondom het adviesrapport voor de PS-verkiezingen va 2023 wordt afgerond, omdat er veel uitwerking en implementatie gemoeid gaat, zowel voor het IPO-bureau, als voor de griffiers. De betrokkenheid van de griffiers is van essentieel belang.

De leden van de AV zijn uitgebreid betrokken en geïnformeerd over de ontwikkelingen rondom dit traject. Zo hebben zij allen de mogelijkheid gehad om met de onderzoekers van AEF in gesprek te gaan, zijn zij tijdens de AV van 4 oktober en 8 november bijgepraat over de laatste ontwikkelingen en is het conceptrapport ook met hen gedeeld.

Gespreksnotitie 'laaghangend fruit'-maatregelen AEF-rapport

Het belang van de betrokkenheid van Provinciale Staten bij de samenwerking van de twaalf provincies is door het IPO-bestuur nogmaals benadrukt in haar vergadering van 17 november jl.. De leden van de AV zijn door middel van een brief gevraagd het conceptrapport te bespreken met de Provinciale Staten, mede met de betrokkenheid van het College van Gedeputeerde Staten. Er wordt begin 2023 een extra AV-vergadering voorzien, waarbij de leden van de AV worden gevraagd om de reflecties uit Provinciale Staten in te brengen. De leden van de AV beschikken over het gehele conceptrapport en hebben derhalve ook inzicht in de maatregelen die betrekking hebben op het bestuur en het management van de vereniging. Wel heeft het IPO-bestuur de leden van de AV verzocht expliciet verzocht te reflecteren op de aanbevelingen die betrekking hebben op de werkwijze van de AV en de betrokkenheid van de Statenleden bij de vereniging. Het verbeteren van de slagvaardigheid geschiedt echter niet enkel middels maatregelen rondom de AV, maar ook middels gedrags- en organisatiemaatregelen rondom het bestuur en het management van de vereniging.